

Slow food voor de ziel

'Hemel boven Berlijn' soms keelsnoerend mooi, maar vaker onrustig

THEATER Hemel boven Berlijn van Toneelgroep Amsterdam en het American Repertory Theatre. Regie: Ola Mafaalani. Gezien: 8/10 in de Stadsschouwburg. Aldaar t/m 20/10, tournee t/m 9/11.

In de voorstellingen van Ola Mafaalani zwerven vaak engelen over het toneel. Figuren die alleen maar observeren en soms troost bieden aan de andere personages. In haar nieuwe voorstelling, *Hemel boven Berlijn*, hebben de engelen de hoofdrol, met half geslaagd resultaat.

De voorstelling is een bewerking van de film *Der Himmel über Berlin* van de Duitse regisseur Wim Wenders uit 1987: een contemplatieve sfeertekening over eenzaamheid en verlangen. Mafaalani laat de meeste verwijzingen naar Berlijn en de muur weg en benadrukt dat het verhaal toch vooral een modern sprookje is. De voorstelling is een samenwerking tussen Toneelgroep Amsterdam en de American Repertory Theatre uit Boston.

De engelen Daniel (Fedja van Huêt) en Cassiel (de Amerikaan Bernard White) dwalen al eeuwen over de wereld. Ze horen wat mensen denken, maar kunnen niet ingrijpen, hoogstens kunnen ze even een klein gevoel van hoop geven. Als Daniel verliefd wordt op de circusacrobate Marion, geeft hij zijn eeuwige bestaan op en wordt een sterfelijk mens.

Het decor is een bewust lullige opstelling van plastic tuinstoeltjes bij een snackbar. Uit de hoogte stromen mooi uitgelichte dunne stralen zand, die in de loop van de voorstelling bergjes vormen op het toneel. Als een zandloper.

Van Huêt maakt een prachtige act van Daniels menswording. Enthousiast leert hij kleuren onderscheiden, de smaak van koffie proeven en pijn voelen omdat de koffie te heet is. Deze ontdekkingen en de ontmoeting met Marion, en haar besef dat dit de vervulling is van oud verlangen, zijn ontroerend en

maken de banaal klinkende waarheid dat het leven met aandacht voor details geleefd moet worden even voelbaar. Een pleidooi voor *slow food* voor de ziel.

Maar de boodschap wordt ingebed in losse flodders. Noraly Beyer leest het nieuws van de dag voor, Fred Goessens houdt een woedende tirade over onverschilligheid, Hadewych Minis zingt een lied in het Spaans, speelt viool én heel cool basgitaar, de Amerikaanse acteur Stephen Payne is een heel geestige gevallen engel en trapezeartieste Mam Smith als Marion doet een spectaculair acrobatisch nummer hoog boven het podium.

Soms is het raak en komen alle elementen samen in een keelsnoerend mooi beeld, zoals wanneer Cassiel een zelfmoordenaar niet van zijn daad kan afhouden. Maar vaker is het onrustig toneel dat zijn eigen boodschap ondergraaft.

SIMON VAN DEN BERG